

Beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen
Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

Njalsgade 72 A
2300 København S

København, den 31. maj 2018

Indsatsen til aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere

Beskæftigelsesrådet har på sit møde den 17. april 2018 haft en temadrøftelse af indsatsen til aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.

Arbejdsmarkedet befinder sig nu i en gunstig situation, der betyder, at antallet af personer på kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse falder. Det giver gode muligheder for, at flere aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere kan opnå hel eller delvis fodfæste på arbejdsmarkedet. Der er store gevinster at hente, hvis flere aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere kommer i job. Både for den enkelte, der vil opleve øget livskvalitet ved at kunne forsørge sig selv og være en del af fællesskabet på arbejdsmarkedet, for virksomhederne, der oplever at den positive udvikling i beskæftigelsen visse steder fører til stigende udfordringer med at finde kvalificeret arbejdskraft og ikke mindst for det danske samfund som helhed. Beskæftigelsesrådet kan konstatere, at der er markant variation i kommunernes visitation og indsats over for kontanthjælpsmodtagere. Der er behov for en ensartet praksis over for kontanthjælpsmodtagere på tværs af landet.

Hvis vi skal lykkes med at flytte de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere tættere på job eller uddannelse kræver det, at både stat, kommunerne, regioner og virksomheder spiller sammen. Opgaven kan kun løses i fællesskab.

Vi skal opstille klare rammer og krav til borgerne

En succesfuld indsats kræver, at der opstilles gennemskuelige rammer for borgerne. Det skal virke logisk for borgerne, hvorfor de får en bestemt aktiv indsats og hvorfor ydelsen ligger på et givent niveau. Indsats og ydelse skal til sammen give entydige incitamenter til, at borger søger mod job eller uddannelse. Samtidig skal borgerne mødes med forståelige sanktionsregler, hvis de ikke efterlever de stillede krav til jobsøgning. Der skal samtidig i reglerne være plads til, at der laves individuelle vurderinger, der sikrer, at en borger ikke sanktioneres for en forseelse, der er udløst af borgerens handicap. Hvis indsatsen skal løftes, kræver det både enklere regler for indsatsen, ydelser og evt. sanktioner.

Mød borgerne som jobparate og invester i indsatsen

Det er et sundt udgangspunkt at møde borgerne som jobparate. Langt de fleste vil gerne i arbejde, og det bør være afsættet for mødet med borgerne. Samtidig er det centralt, at aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere med langvarig offentlig forsørgelse bag sig får den rette hjælp til at komme tættere på job eller uddannelse. Kommunerne skal sikre, at alle borgere får en indsats, der bringer dem tættere på job eller uddannelse.

Det kræver bl.a., at der investeres i indsatsen overfor netop denne gruppe af ledige. Der er et stort potentiale i at anlægge en investeringstankegang, og flere kommuner har gode erfaringer med at få skabt mere motivation og bedre opfølgning gennem tilgangen. BER har tidligere bemærket, at kommuner som strategisk

investerer i beskæftigelsesindsatsen opnår lavere udgifter til forsørgelse samtidig med, at borgerne får en indsats, hvor kommunerne aktivt forholder sig til og følger op på effekter.

Virksomhederne skal understøtte borgernes progression frem mod ordinære løntimer

Et af de stærkeste redskaber for at bringe den aktivitetsparate kontanthjælpsmodtager tættere på arbejde er den virksomhedsvendte indsats, især hvis den har fokus på ordinært arbejde og ordinære løntimer – også selvom der kun er tale om få timer om ugen. Der er behov for mere fokus på progression i indsatsen. Det er vigtigt, at kommunerne lægger vægt på at finde virksomhedsrettede indsatser, som styrkes lediges position på arbejdsmarkedet, så virksomhederne i højere grad kan medvirke til at skabe plads til udsatte.

Virksomhederne skal i højere grad end i dag understøtte, at der dels bliver mere plads til de udsatte, og at der dels arbejdes med progression i den støttede beskæftigelse. Det er vigtigt, at jobcentrene samarbejder tæt med virksomhederne og sikrer, at der sker det rette match mellem borgere og virksomheder såvel socialt som fagligt.

En intensiv fastholdelsesstøtte kan i den forbindelse give tryghed og være afgørende for succes. Her kan særligt mentor og kontaktperson på virksomhederne være en vigtig støtte for den aktivitetsparate kontanthjælpsmodtager. I processen er det desuden vigtigt, at det er borgeren, der selv er med til at sætte tidsafgrænsede og målbare mål for indsatsen.

Sæt fokus på virksomme indsatser

Både Beskæftigelses Indikator Projektet (BIP) og JobFirst- og Empowermentprojekterne bidrager med ny viden om, hvad der rent faktisk gør, at aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere kommer i arbejde. BIP-projektet viser, at der er en direkte sammenhæng mellem sagsbehandlerens tro på kontanthjælpsmodtagerens jobchancer og de faktiske muligheder. Alene ved at sagsbehandleren tror på, at en aktivitetsparat kontanthjælpsmodtager kan komme i job, øges jobchancerne med 33 pct. JobFirst og Empowerment har ligeledes givet viden om, hvordan kommunerne og jobcentrene kan hjælpe aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere med at finde fodfæste på det ordinære arbejdsmarked. Fremtidens indsats skal derfor stå på en del af den robuste viden, der er opnået om, hvad der virker for målgruppen. Men det samtidig helt afgørende, at der fortsat udvikles nye metoder rettet mod målgruppen.

Den aktivitetsparate borger skal endnu mere i centrum

I mødet med jobcenteret skal borgeren opleve, at der bliver taget udgangspunkt i ens egne forestillinger og behov. Det er afgørende, at jobcentermedarbejderne skaber en relation til den aktivitetsparate borger, der er baseret på tillid, og at jobcentermedarbejderen fastholder en tro på borgerens jobmuligheder. Konkret skal der lige fra første samtale fokuseres på, at målet er, at den aktivitetsparate får hel eller delvis fodfæste på arbejdsmarkedet i form af ordinære timer. Det er ligeledes vigtigt, at et CV anvendes som samtaleredskab, der hjælper med afdækning og synliggørelse af ressourcerne hos aktivitetsparate kontanthjælpsmodtager, hvor fokus er på muligheder frem for begrænsninger.

Bedre understøttelse af den tværfaglige indsats

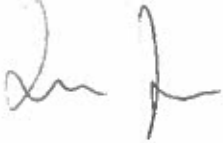
Hvis aktivitetsparate kontanthjælpsmodtageres mulighed for at vende tilbage til arbejdsmarkedet skal øges, vil det oftest kræve en tværfaglig indsats i kommunen og med fx sundhedssystemet. Gruppen af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere er uhomogen, og kompleksiteten i borgernes udfordringer gør, at det oftest er nødvendigt med en tværfaglig, sammenhængende og kontinuerlig indsats. Denne indsats skal afhjælpe målgruppens problemer, som rækker ud over ledighed fx psykiske, sociale, fysiske problemer mv.

Succes med den tværfaglige indsats kræver, at der kan udarbejdes én samlet plan for de borgere, der har komplekse problemstillinger. Det er derfor positivt, at regeringen med lovforslaget om Én plan ønsker at understøtte kommunernes mulighed for at sikre sammenhængende og helhedsorienterede indsatser. Der er dog en række udfordringer vedr. den manglende tværgående tænkning i de enkelte sektors lovgivning, der skal håndteres for, at planen kan realiseres i overensstemmelse med den overordnede målsætning.

BER's opfølgning

BER har aftalt, at der på vegne af formanden skrives en kronik, som kan bringes i et fagtidsskrift, hvor rådet vil redegøre for vigtigheden af, at der bliver sat et øget fokus på indsatsen for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere. Beskæftigelsesrådet foreslår, at ministeren overvejer initiativer, der yderligere kan understøtte ovennævnte fokuspunkter og initiativer, der medvirker til at udbrede de gode erfaringer, som allerede er gjort i mange kommuner og virksomheder. BER har i den forbindelse noteret sig, at ministeren den 29. maj 2018 har præsenteret et udspil med forslag til en række konkrete initiativer.

Med venlig hilsen

Lene Espersen